

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal
Bulv. Regele Ferdinand 4/2a
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 600 Lej
Fél évre 300 Lej
Negyed évre 150 Lej
Havonta 50 Lej

Hirdetések díjazás szerint.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucurestiben 50 banival
több.

Segítségnyújtani

a kisébernek, a gyámoltalannak és segíteni őt, ez minden időben a leghelyesebb és legigazabb politika volt. Arad városa most ugylátszik példát akar statuálni, a mikor 350 házhelyet oszt ki olcsón a köz- és városi tisztviselők és a rokkantak között. Nap-nap után jelennek meg cikkek a lapok hasábjain és olvashatjuk, hogy kik kaptak Arad városától olcsó telkeket.

A városnak ez a gesztusa kétségtelen a legjobb és legjathatósabb eszköz a lakásinség enyhítésére. Régen tudott és minduntalan hangoztatott igazság, hogy a lakáshiányon nem segíthet semmiféle drákói törvény vagy rendelet, tekvirálás újbóli elrendelése, szigorú pénzbírság és ehhez hasonló intézkedés. A lakáshiánynak egyetlen nagy orvossága van: az építkezés. Az intenzív, gyors és rendszeres építkezés. Arad városa ugylátszik végre mégis csak megtalálta a helyes utat és egyremásra adja a telkeket, remélve, hogy a most még kopasz ugarakra alig egy-két év múlva csinos villák, barátságos és higienikus lakóházak épülnek. Arad város részéről ez csak az első lépés volt, de hátra van még a nehezebbik rész: a pénzkérdés.

A már boldog telektulajdonosok az engedélykíráttal szívesen rohamának az építéshez, de kétszeresen meggondoják, mert eszükbe jut, hogy a mai horribilis árak mellett építkezni egyenesen lehetetlenség. Holmi olcsó, amortizációs, kamatmentes kölcsön már csak a múlté. Ha ezt a telekosztási akciót nem követi a város, de még inkább az állam részéről az olcsó kölcsön biztosítása, akkor ez a szép terv már megszületése alkalmával meghal. Horribilis kamatokra felvett bankkölcsönökből nem lehet építeni, de nem is hihető, hogy akad bank, amelyik a mai pénzsűkös világban ilyen hosszú lejáratú kölcsönöket tudna biztosítani. Nem marad más hátra, minthogy az állam a maga tekintélyével és súlyával nyuljon a hóna alá a talpon állni akaróknak. Az első gesztust már láttuk, szeretőnk látni a másodikat. Enélkül nincs és nem is lehet építkezés, nem jut egy lépéssel sem közelebb a megoldás felé a lakásprobléma megoldása és mindinkább távolodunk az annyira óhajtott konszolidációtól.

Franciaország ünnepli Herriot-t

Miniszterelnöki beszámoló a londoni egyezményről a francia parlamentben. — Németországban még mindig bizonytalan az egyezmény elfogadása.

(Páris, augusztus 22.) Történelmi jelentőségű ülések kezdődtek meg a francia kamarában és a szenátusban. Herriot miniszterelnök hosszú beszéd kíséretében most számolt be a francia parlamentnek a londoni konferencia eredményeiről és a hangulat úgy a szenátusban, mint a kamarában mellette nyilatkozott meg. A kamara ülése, amelyen Herriot beszámolt a londoni konferencia eredményeiről rendkívüli érdeklődés mellett kezdődött meg. A karzatokat zsúfolásig megtöltötték az érdeklődők, akik között helyet foglaltak a francia közélet számottevő reprezentánsai is.

Herriot beszámoló.

Az ülés megnyitása után Pain levé elnök azonnal átadta a szót Herriotnak, aki ismertette a londoni tárgyalások történetét és a konferencia eredményeit. Kifejtette, hogy a Dawes-terv csak teljes egészében viheto keresztül ellenkező esetben nem alkalmas a problémák megoldására. Franciaországé az érdem, hogy javasolta a döntő bíróságot, s így megoldotta a legnehezebb problémát és biztosította a konferencia sikerét. Ismertette ezután a londoni jegyzőkönyvek tartalmát és megállapította, hogyha lehet is azokra kifogásokat tenni, a delegáció igyekezett Franciaország érdekeit minden tekintetben megvédeni.

A Dawes-terv és a Ruhr-megszállás.

Áttérve a Ruhr-vidék kiürítésére, kijelentette, hogy a kérdés tárgyalását visszautasíthatta volna, mert ez nem szerepelt a londoni konferencia programján. Tény, azonban, hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy a kiürítés problémája dominálta az összes többi kérdéseket. Konstatálni kellett, hogy a Dawes-terv nem oldható meg a Ruhr-vidék kiürítése nélkül. Nem engedhető meg ugyanis, hogy Franciaország külön biztosítékokat szerezzen megszállás által, amikor általános garanciákat kap a Dawes-terv életbeléptetése által.

— Választanunk kellett, — mondtotta Herriot, — hogy Franciaország izoláltan indítja-e meg to-

vábbi akcióit Németország ellen, vagy a szövetségesekkel együtt? A parlament mondja meg, hogy melyik a helyes út!

A Kamara Herriot mellett.

Beszéde végén közölte a kamarával, hogy a szövetségesek egymásközti adósságainak rendezése, valamint Franciaország biztonságának kérdése külön konferencia tárgyát fogják képezni. Több felszólalás után Marty kommunistáképviselő kérte a vita elhalasztását addig, amíg a szenátus le nem tárgyalja az amnesztiajavaslatot. A kamara Marty indítványát 359 szavazattal 26 ellenében elvetette. Goganovsky képviselő szintén a vita elhalasztását javasolta addig, amíg a parlament illetékes bizottsága át nem tanulmányozza a londoni egyezmény szövegét. Herriot a javaslat ellen foglalt állást, mert szerinte a vita elhalasztása helyrehozhatatlan késedelmet jelentene. Kérte, hogy a londoni egyezmény felett a vitát indítsák meg, amit a kamara 320 szavazattal 209 ellenében a magáévá is tett.

A szenátus bizalma.

Herriot a szenátusban ugyanolyan szellemben nyilatkozott, mint a kamarában és nyilatkozatát a szenátus általános tetszéssel fogadta. A baloldaliak azt indítványozták, hogy tegyenek Herriotnak bizalmi nyilatkozatot. Az indítványt a bizottságokhoz utalták. A Havas Távirati Iroda ma hivatalosan is megerősíti, hogy Herriot szeptember 3-án Genébe utazik és egy hétig fog ott tartózkodni. Herriotnak a kamarában és a szenátusban mondott beszédeit a sajtó tulnyomó része kedvezően fogadja és csak a szélső és túlzó jobboldali lapok támadják.

Németország bizalmatlan.

Dr. Marx német birodalmi kancellár helyzete sokkal súlyosabb, mint a francia kormányelnöké. A néppárt, amely kormánypárt ma hosszú ülést tartott, amelyen végül is egyhangulag elfogadták a londoni egyezményt. Westcarp, a nemzeti párt vezére azonban kijelentette, hogy pártja hazafias meggyőződése, hogy a londoni egyez-

mény elfogadhatatlan. A párt tagjai főleg a Ruhr-kiürítésben kételkednek. A lapok a helyzetről azt írják, hogy a nemzetiekkel a meg egyezés nem lehetetlen, de valószínű, hogy a nemzetiek nyilatkozatot követelnek a kormánytól a kiürítésre nézve és a jóvátételi nyilatkozattól teszik függővé magatartásukat. A politikai válság sorsa tehát a nemzetiek kezében van. Ha a kormány megnyerheti őket, akkor többséget szerezhet, de erre kevés a kilátás. De ha mégis sikerülne a nemzetiekkel a meg egyezés, akkor valószínű, hogy a kormány átalakulásokon menne keresztül és a kancellár és a kancellár a nemzetek közül fog kikerülni.

Amerika kölcsöne.

Newyorki jelentés szerint Colidge, az Egyesült Államok elnöke hajlandó a német kölcsönből 100 millió dolláros összeget erkölcsileg a legteljesebb mértékben támogatni. Az elnök környezete hiszi, hogy a kölcsön ügye rövidesen tető alá kerül. A kormány szükség esetén hivatalosan is támogatja a német kölcsön jegyzését.

Királyi kitüntetések

A főbb hivatalvezetők dekorálása.

(Saját tud.) A Monitorul Oficial mai számában több aradi hivatalnok kitüntetését hozza. Kitüntetést kaptak: Gritta Ovidiu volt aradi rendőrprefektus, Robu János dr. főpolgármester, — akinek kitüntetését már hírül adtuk, — Anghelescu György aradi csendőrpáncsnok, Mangra Vasile határrendőrségi kapitány és Draganescu Szilvesán határrendőrségi kapitány kapták. A román koronarend lovagi fokozatát a következők kapták: Bulzan Avram postafőnök, Dima Emil CFR. kerületi aligazgató, Jura Constantin CFR. felügyelő, Stan Aurél kerületi aligazgató, Weil József felügyelő és Zaharie Manasse, az aradi vasuti főállomás vezetője.

— Belga szociálistavezér a Balkánon. Bucurestiből jelentik: Wanderwilde szociálista vezér, aki tegnap utazott repülőgépen a Balkánra, Bucurestiben, Belgrádban, Szófiában és Athénben tart előadást a szociálistizmus háboru utáni helyzetéről.

Kiosztott háztelkek.

(Saját tudósítónktól.) Arad város külön bizottsága tegnap délután folytatta a háztelkek kiosztását, egész sereg kérvényező részesült ebben a kedvezményben, viszont meglehetősen nagyszámu jelemlkező részesült visszautasításban. Kedvezményes háztelkeket kaptak: Antonescu Camil XIII. 146, 107 négyszögöl 2140 lej, Ardelean Péter II. 303, 222 négyszögöl 2220, Balabás Sándor III. 296, 205 négyszögöl 2050 lej, Bárány András III. 295, 206 négyszögöl 2060 lej, Bosneak Pál III. 293, 207 négyszögöl 2070 lej, Bralean György III. 291, 208 négyszögöl 2080 lej, Bradin György III. 290, 209 négyszögöl 2090 lej, Butinescu Traian mérnök XIII. 120, 103 négyszögöl 2050 lej, Caprusan György III. 289, 210 négyszögöl 2100 lej, Cioban Tivadar építőmester XIII. 119, 103 négyszögöl 2060 lej, Dema János III. 297, 211 négyszögöl 2110 lej, Eisele János III. 286, 212 négyszögöl 2120 lej, Farkas Jenő Jakab III. 285, 212 négyszögöl 2120 lej, Grigorovici István XIII. 38, 105 négyszögöl 2110 lej, Gligor Tódor III. 286, 213 négyszögöl 2130 lej, Huzar Péter III. 283, 214 négyszögöl 2140 lej, Jovin Péter III. 280, 216 négyszögöl 2160 lej, Kiss Sándor III. 278, 256 négyszögöl 2560 lej, Kiss János III. 277, 242 négyszögöl 2420 lej, Kiss Dezső III. 276, 229 négyszögöl 2296 lej, Lapusca Mladin III. 273,

Arad város külön bizottsága folytatta a kedvezményes telkek kiosztását.

189 négyszögöl 1890 lej, Lingurar Demeter III. 272, 176 négyszögöl 1760 lej, Lingurar Gergely III. 271, 163 négyszögöl 1630 lej, Lingurar Péter III. 270, 195 négyszögöl 1950 lej, Lipitor György III. 269, 194 négyszögöl 1940 lej, Markovits József III. 266, 275 négyszögöl 2750 lej, Merla Pál III. 265, 176 négyszögöl 1760 lej, Motorca Coriolan XIII. 50, 146 négyszögöl 3650 lej, Motz János III. 263, 196 négyszögöl 1960 lej, Muntean Antal III. 261, 216 négyszögöl 2160 lej, Muntean Lázár III. 260, 226 négyszögöl 2260 lej, Petrovits Costa III. 254, 214 négyszögöl 2140 lej, Podina Mladen III. 253, 214 négyszögöl 2140 lej, Polgár József III. 297, 204 négyszögöl 2040 lej, Popici Isa III. 252, 213 négyszögöl 2130 lej, Posta Miklós III. 251, 212 négyszögöl 2120 lej, Resch Frigyes alezredes XIII. 118, 103 négyszögöl 2060 lej, Riscam Ilés III. 247, 210 négyszögöl 2100 lej, Roban Demeter dr. XIII. 117, 103 négyszögöl 2060 lej, Stefanovici Demeter XIII. 102, 105 négyszögöl 2100 lej, Stoian Demeter XIII. 185, 175 négyszögöl 3540 lej, Stoicu Demeter III. 245, 208 négyszögöl 2080 lej, Serbanescu Demeter XIII. 121, 103 négyszögöl 2060 lej, Siklován Ilés III. 243, 207 négyszögöl 2070 lej, Pochl Árpád III. 241, 206 négyszögöl 2060 lej, Stefu János III. 240, 205 négyszögöl 2050 lej, Sarmann István III. 239, 204 négyszögöl 2040 lej, Tosca Tódor III. 237, 152 négyszögöl 1520 lej, Tuluc György III. 236, 152 négyszögöl 1520 lej, Tipei Simon III. 235, 151 négyszögöl 1510 lej, Ungurean Mózes III. 234, 153 négyszögöl 1530 lej, Varga Arzén III. 231, 133 négyszögöl 1330 lej, Vostinar Zenovie XIII. 183, 105 négyszögöl 2100 lej, Popovici Mihály banktitkár XIII. 49, 154 négyszögöl 3850 lej, Stoinescu Sándor dr. XIII. 72, 200 négyszögöl 600 lej, Badu Péter XIII. 179, 100 négyszögöl 200 lej, Simandan György II. 299, 143 négyszögöl 1430 lej, Popici János III. 201, 173 négyszögöl 1730 lej — Ange-

lus Péter, Ardelean Péter, Boldor Vazul, Bota Demeter, Cracim Jova, Jovanov Demeter, Jovanov János, Karácsonyi Péter, Corci Pál, Láda József, Lipitor Vazul, Marcuti Gergely, Mitsai Milos, Motz Pál, Ocis János, Ocis Iván, Pálincás János, Papos János, Raicu György, Rácz Mózes, Rácz Lajos, Rosu Miksa, Szvetozár József, Simandan György, Todorovite János, Valaskai András, Vaszi Miklós, Weinberger József, Zsibrita Pál, Boar Tódor kérvényeit visszautasította a bizottság, amely még mindig nem fejezte be a kiosztás munkáját.

Új pénzügyminisztert kap Magyarország

Érdekes személyi változás a magyar kormányban. — Korányi Frigyes újból párisi követ lesz, Bud János lesz az pénzügyminiszter.

(Budapest, augusztus 22.) Szeptemberben Bethlen István kormányában jelentős változás lesz, a mennyiben a legfontosabb tarcák egyikét: a pénzügyminiszterit Bud János, a jelenlegi közlelmezési miniszter veszi át. Már régen beszélnek politikai körökben róla, hogy Bud lesz a pénzügyminiszter, de mindezt nem következett be Bud János új kinevezése. Ezt most illetékes helyen azzal magyarázzák, hogy Kállay pénzügyminiszter távozása után gróf Bethlen István háromszor is tárgyalta a pénzügyminiszteri tarcá betöltése ügyében Bud Jánossal. Bud azonban hivatkozással arra, hogy a szanalási kérdések megvitatásánál nem volt jelen és így legalább is egyelőre semmi

körülmények között sem vállalhatja a felelősséget a szanalási törvény elkészítéséért és a külföldi kölcsön rendezéséért. Így lett azután Korányi Frigyes párisi magyar követ és volt pénzügyminiszter a pénzügyi tárca vezetője. A közlelmezési miniszterium megszüntetésével kapcsolatban újra felvetődött a kérdés és most már a minisztertanács úgy határozott, hogy Bud János, mint tárcanélküli miniszter vezesse a pénzügyminiszterium adminisztratív ügyeit; Korányi pedig intézte a szanalást. Most már a szanalási munka Korányira váró része is befejezés felé jár, azért Korányi visszamegy szeptember elején Párisba követnek és Bud János lesz a pénzügyminiszter. Államtitkára továbbra is dr. Szabóky Alajos marad.

TARCA

A Mars-rejtély.

1924. augusztus 23-ika a hívatásos csillagászok és a csillagászati Conradok nagy napja; ekkor jó ismét olyan közel hozzánk a Mars, hogy rajta megfigyeléseket lehet végezni és a sokat vitatott eldöntetlen kérdéseket, amelyek a Mars lakhatóságára, illetőleg a lakhatóság feltételeire vonatkoznak, dülőre lehet majd juttatni.

A Mars a Hold után az a bolygó, amely az emberek fantáziáját leginkább izgatta, különösen azóta, hogy a Holdról megállapították, hogy élőlények rajta nincsenek, de nem is lehetnek, mert sem légköre, sem vize nincsen és amikor a Holdon nappal van, olyan pokoli a hőmérséklet, hogy azt teremtett lélek ki nem bírja, holdéjjel pedig a „farkasordító” jelző csak enyhe kifejezés volna a 270°-os hideg jellemzésére. Meg kellett tehát elégednünk a Mars-sal, de erre aztán annál nagyobb vehemenciával vetette rá magát boldog-boldogtalan, amióta vagy ötven év előtt Schiaparelli olasz csillagász kimondotta, hogy a szerves lények létezésének előfel-

tételei a Mars-on megvannak, csak jelentéttüket kell kimutatni, ezt pedig bizonyosra vette, mert az ő idejében és a még ma is használatban levő kisebbfajta messzelátók lencséin keresztül a Marsot szabályos, tehát emberi kéz alkotásának látszó csatornahálózat borítja.

Annak a gondolatnak a lehetősége, hogy a Mars-on hozzánk hasonló élőlények vannak, a nagy közönség agyában is termékeny talajra talált, mert csak így ért hetjük meg, hogy egy lelkes francia nő, Mme Guzmán, aki néhány év előtt halt meg Párisban, végrendeletében 100.000 frankot hagyományozott annak a tudósnak, aki leghétször talál kapcsolatot a Mars vagy más bolygó lakóival. És ennek a végrendeletnek, amely sokakat bizonyára mosolyra késztetett, akadt egy igen komoly és jónevű pályázója, még pedig Marconi személyében, aki 1922. június 28-án, egy ilyen kedvező földközelségi helyzetet kihasználva, szüktráviróval adott jeleket a világűrbe a Marslakók számára, de válasza hiába várt. Azért-e, mert olyan műveletlenek, hogy senki sem tud közöttük angolul, vagy hogy a Morse-jeleket sem ismerik: elég az hozzá,

hogy meglehetősen „angolosan” viselkedtek és nem reagáltak a híres rádiószakember felszólítására. De mégis, mintha egy kissé megkésve, az idei tavaszon zavargatták volna erősen az angol és amerikai rádióamatőrök mulatóságát, ők legalább annak tulajdonították azt az érdekes jelenséget (a Fading-effektust), hogy a rádió-vevőkészülék minden különösebb ok nélkül hol erősebb, hol gyengébben adta vissza a rádióállomások programját. — Nosza, megindult a lavina, újra nekiesetek még jobban felcsigázott fantáziával és tökéletesebb készülékekben bizakodva, a Marsnak, amelyről azóta, hogy Schiaparelli olyan szépen nyilatkozott, a csillagászok megállapították, hogy ezen a vörös fényben látszó bolygón csakugyan megvannak a szerves élet keletkezéséhez és fennmaradásához szükséges feltételek: van rajta szárazföld (ezek a közepe felé látszó vörös foltok), zöldes foltok, amelyek a tengerek helyén jelennek meg és a sarkain, akárcsak a Földön, hó és jégmezők terülnek el, amelyek távcsöveinkben fehér foltokként mutatkoznak. A csatornakerdés azóta annyiban módosult, hogy azok a szabályos vonalak nagy

messzelátókkal nézve össze nem függő foltok sorozatát adják, s a kép is elmosódottabb. A Marsnak, ellentétben a Holddal, van levegője s rajta évszakok váltakoznak, sarkvidékeim télen nagyobbodnak, nyáron kisebbednek a hómezők. A legfontosabb kérdés, amely eldöntésre vár a Mars-léggör páratartalma.

A tudósok vitatkozása egy cseppet sem háborgatja kitartó és hidegvérű amerikai és angol barátainkat kalandos tervek kidolgozásában. A vérmesebbek, mint annak idején Diogenes, embert keresnek s felelik azt, hogy ekkora távolságból semmiféle messzelátóval sem lehet élőlényt észrevenni. A Sunday Express szerint neves angol csillagászok kísérelnek meg az érintkezést a Mars-sal, még pedig acetilénlámpák segítségével, amelyek 2 quintillió gyertyafénnyel adnak le szabályos időközökben vetített fényjelekkel először a Morse-abécét, azután a Föld-lakók üdvözlését egy magas hegycsúcsról: a Jungfrauról. H. Gernsback, aki három nagy amerikai rádiólap szerkesztője s kiadója, az egyikben — Science and Invention — illusztráció kíséretében mutatja be a Mars-sal készülő ügyleteket.

Autós banditák és polgárőrök éjszakai harca

Fegyveres viadal Zám község határában. — A dévai csendőrség letartóztatott egy nyolc tagu rablóbandát.

(Saját tudósítónktól.) Arad megye az utóbbi időben szomorú hírnévre tett szert. Bünkrónikája oly gazdag és oly változatos lett, hogy lassankint tultesz már a szomszédos Biharmegyén és sokban kezd hasonlítani a Braila-környéki Terente-vidékhez. A nap-nap után megújuló nagyhal mágyi rablások és utonállások már valósággal rémületbe ejtik a lakosságot, a megduplázott csendőrsparancsnokságok mellett polgárőrök alakultak, mindenki gyanus, minden idegen arc iránt bizalmatlanok. Ugylátszik azonban, hogy a rablók az erélyes intézkedésekre való tekintettel a megye más részébe tették át szék helyüket. Tegnap éjjel olyan vakmerő rablókaland játszódott le Zám község előtt, hogy ahhoz hasonlít csak a legfantasztikusabb detektívregényekben olvashatunk. A megdöbbentő eseményekről szóló tudósításunk a következő:

Éjjeli harc Zám előtt.

Valea-Mare és Soborsin között széles hid szeli át a Marost, ez a hid formálisan összekötő kapocs a Bánát és Soborsin között. Tegnap este tizenegy órakor egy hatalmas automobil robogott Valea-Mare felől a hídon keresztül a Maros innenső partjára. Itt az országúton Zám felé kanyarodott. A község előtt polgárőrök tartózkodnak. Az őrségnek gyanus volt a rohanó autó és ezért megállásra

szólította fel azt. Az autót egy hosszú feketeszakállas soffőr vezette, a kocsiiban hét-nyolc férfi ülhetett. A kocsiiban ülők nem reagáltak a felszólításra és tovább akartak hajítani, mire a polgárőrök akadályokat raktak az autó útjába, úgy, hogy az kénytelen volt megállni. Pár pillanat múlva dörögni kezdtek a fegyverek: a kocsiiban ülők puskatüzzel fogadták a polgárőröket, akik szintén tüzeléssel válaszoltak a támadásra. Sűrűn röpködtek a golyók és azokból nem egy elhatolt a nem messze levő állomás épületébe is. A kis számú polgárőrség nem bizonyult elég erősnek a titokzatos éjjeli lövöldözök elfogására, municiójuk is fogytán volt és így a rablók könnyű szerrel lefegyverezték őket. Elszedték fegyvereiket, erősen bántalmazták őket, majd elhárították az akadályokat, beültek az autóba és örült tempóban vágattak a Marspartján elhúzódó országúton Zámot keresztül Déva felé.

Az alarmirozott falu.

A puska lövések természetesen valósággal alarmirozták a falut. Ijedt emberek rohantak ki a házból, előkerültek csendőrök is és a vitézül harcoló polgárőrök elmondották a tényállást. A gyorsan megejtett vizsgálat megállapította, hogy komolyabb sérülés nem történt, az öröknek a kapott ütlegeken kívül komolyabb bajuk nem esett. A csendőrök még az éjszaka folyamán azonnal nyomozni kezdtek a községben és ez rövid idő múlva szenzációs eredménnyel járt. Egy gyanus és gyorsan eltűnni akaró embert fogtak el, aki gyors léptekkel igyekezett tovatűnni arról a helyről, ahol a harc lefolyt. A lobogó fáklyák fényénél megvizsgálták és látták, hogy kezei kormosak, mint az olyan emberé, aki puskával lövöldözött. Kérdőre vonták, mire azt válaszolta, hogy ő a polgárőrök közül való. A csendőrök azonnal szembesítették a polgárőrökkel, a kik kijelentették, hogy nem ismerik ezt az embert, most látják először és nem volt velük őrségen. A falubeliek is kijelentették, hogy ez az ember nem Zámából való. A mikor a gyanusán viselkedő ismeretlen látta, hogy szerepét nem sikerült tisztázni, szökni próbált. A csendőrök megakadályozták ebben és azonnal letartóztatták.

A rabló elárulja társait.

Felvitték a község házára és azonnal vallatóra fogták. Az ismeretlen először semmiről sem akart tudni, később ellentmondásokba keveredett, majd amikor a csendőrök erősebb eszközökhöz folyamodtak, bevallotta, hogy ő is az automobilos rablók közül való és formális összekötő kapocs volt a bánáti rablók és Zám környéki cinkosai között. Hogy mi volt a céljuk a rablóknak, ezen az estén, azt maga sem tudja, mert nem közölték vele, de azt tudja, hogy az autó Déva irányában hajtott el és meg is kell érkeznie Dévára.

A dévai csendőrség elfogja az autós banditákat.

A zámí csendőrség telefonon azonnal értesítette a dévai csendőrséget a szenzációs felfedezésről és a dévai csendőrség a hír vétele után lesbe állt Zám és Déva között az országúton. Várakozásukat siker koronázta. Ma reggel a kora reggeli órákban feltűnt a rohanó autó. A csendőrök sortüzzel fogadták, mire a gépkocsi kénytelen volt megállni. Mindenünnen csendőrök özönlöttek elő, akik letartóztatták az autó nyolc utasát a soffőrrel együtt, majd megbilincselve Zámra szállították őket. Itt azonnal megkezdték a kihallgatásukat. A rablók minden felvilágosítást megtagadnak. A csendőrök átvizsgálták az autót, ahol

több puskát és revolvert, azonkívül iránytűt és egy kitűnő térképet találtak Soborsin, Zám és környékéről. Találtak még ezenkívül egy skizet, amelyen fel voltak tüntetve és kereszttel megjelölve azok a házak, amelyeknek a tulajdonosai gazdag emberek, akiknek még a neveik is fel voltak jegyezve a helyszinrajzokon. A csendőrök vallatóra fogták a banditákat, akik konok tagadásba burkolózva, még neveiket sem voltak hajlandók elárulni. A csendőröknek mindősze annyit sikerült megállapítani, hogy az automobilos banditák oroszok. A csendőrség egyes jelekből, valamint az elfogott összekötő ember vallomásából arra követ kezdet, hogy az elfogott banditák összeköttetést kerestek a halmagyvidéki haramiákkal. A nyomozás a titokzatos rablók személyazonosságának megállapítására nagy apparátussal indult meg.

A szépséges Boriska alvajáró lett.

Aradi leány titokzatos tragédiája. — Akit rejtelmes hipnózis ejtett hatalmába. — Önkivületi állapotban megszökött otthonról s a Maros-parton kóborol éjszakáról-éjszakára.

(Saját tudósítónktól.) Titokzatos, szokatlanul rejtelmes ügy tartja izgalomban az aradi Mosóczytelep lakóit. Egy ottlakó dúsgazdag háztulajdonos feltűnő szépségű leánya hirtelen eltűnt otthonról és a család ismerőseinek állítása szerint a Marosparton bolyong önkivületi állapotban, hiányos ruházatban Mikelaka és Ujarad között. A leány azt hangoztatta otthon, hogy egy ismeretlen férfi hipnotikus hatalmába került és ellenállhatatlan erő kényszeríti arra, hogy folyton kóboroljon. Szülei minden vigyázata hiábavaló volt, a leánynak az elmúlt éjszakák egyikén sikerült elszökni otthonról és családja most kétségbeesetten kutat a szerencsétlen sorsú leány holléte után. A titokzatosan érdekes ügyről a következőket jelelti a Közlöny munkatársa:

„Anyám, hipnotizálva vagyok.”

Deffer Boriska, Deffer Jakab háztulajdonos leánya két évvel ezelőtt a németremeteli pósta vezetője volt. Szülei ekkor házat vettek Aradon a Mosóczytelepen, a leány is otthagya állását és itthon csak a háztartással törődve töltötte életét. A szép leány a maga társadalmi körzetében vidám életet élt és több udvarlója házassági ajánlatot is tett neki, de sikertelenül, mert a szépséges szőke leány egyelőre kellemesebbnek melegebbnek találta a nyugalmas családi otthont. A békén, jól élő családi életben karácsony táján nagy változás állott be. Deffer Boriska már nem volt oly életvidám, mint azelőtt. Sokszor emlégetett édesanyja előtt egy magas fiatal embert, akinek parancsoló szeme van és szerelmi ajánlatokkal ostromolja. A fiatal ember azonban egyáltalán nem tetszett neki. A múlt év karácsonyán éjjel 12 órakor a

leány felriadt álmából és kiáltani kezdett. Anyja odaszaladt ágyához és ekkor kijelentette a leány:

— *Anyám, én hipnotizálva vagyok és nincs azóta nyugtom. A magas fekete fiatal ember ejtett hatalmába és mennem kell.*

Ezekkel a szavakkal felszaktotta az ablakot, hálóingben kiugrott az uccára és szaladni kezdett. A szülők rémülten utánarohantak és erőszakkal visszavitték a háza a szinte teljesen önkivületben lévő leányt.

A cluji szanatoriumban.

Az idegbeteg Boriskát kétségbeesett szülei a cluji idegszanatoriumba vitték. Ott azonnal kezelés alá vették és a hipnózist ellenszükségítővel próbálták gyógyítani. Az állandó kezelés megtette hatását. Eleinte ugyan még felriadt éjszakánként és ijedt szemekkel, kiáltva meredt maga elé, de az orvosoknak sikerült lecsillapítani. *Kéthavi kezelés látszólag teljesen meggyógyította a leányt.* Az álma nyugodt lett, már nem említette a fekete fiatal embert, aki hatalmába ejtette. Szülei néhány héttel ez előtt hazahozták és a leány épp olyan vidáman élt, mint az emlékezetes karácsony éjszaka előtt. . .

A kísértetek órájában.

Néhány nappal ezelőtt azonban Deffer Boriska kedélyállapotában ismét változás állott be. A vidámság megint eltűnt, mintha idegesebb lett volna és gyakran látszott rajta, hogy bántó gondolatok kimozzájk. Szülei kérdéseire csak ennyit mondott.

— *Ha nem sikerül megszabadulnom tőle, elvesztem eszemet.*

Többet nem szólt. Vasárnap este mintha még a szokottnál is idegesebb lett volna, gyakran felugrott ültéből és céltalanul szaladt körül szobájában. Ezen az éjsza-

kán a szülői fokozott figyelemmel kísérték a beteg leányt. Este tíz órakor fektüdtek le, a leány is aludni tért. Álma felett aggódó szülei örködték, de ugylátszott, hogy Deffer Boriska nyugodtan tölti az éjszakát. A csendes éjszakában egyszerre megkondult a fehérra. Eppen éjfél utött. Az utolsó óráitásra a leány felült ágyában, szemei rémülten néztek az ablakra, majd egész testében remegve leugrott az ágyról. Az ablakhoz rohant, felszakította és kivette magát. Anyja az ablaknál még megragadta, de a leány szinte emberfeletti erővel kiszakította magát kezéből. Egy pillanat még és Deffer Boriska eltűnt az éjszakában...

A mentőkocsiban.

A szülők még akkor éjszaka a rendőrségre szaladtak és könyörgtek az ügyeletes rendőrtisztviselőnek, hogy keresse meg a leányt. A rendőrtisztviselő parancsára a rendőrök felkutatták a környéket. Meg is találták a lányt és telefonáltak a mentőknek, hogy a kórházba vitessék. A mentők megérkeztek, két markos lápoló helyezte el Boriskát a kocsiban és megindult a kórház felé. Utközben azonban különös dolgok történtek. A leány nyugtalan lett, csodálatos erővel feltépte a mentőkocsit ajtaját, az őt megragadó két erős ápolót könnyeiben félredobta utjából és kugrott a kocsiból. Mire az ápolók megállították a kocsit és utána szaladtak a leány megint nyomtalanul eltűnt.

Akit a szépsége tett szerencsétlenné.

Szülei azóta nem tudnak a leányról. Egyes ismerősök felkere sít a sír anyját és elmesélik, hogy látták Boriskát a Marosparton. A szerencsétlen leány valóságos alvajáróként, szinte szemmel láthatólag hipnotikus álomban járkal éjjel-nappal a víz partján. Az éjszakákat a kukoricásban tölti, a honnan gyakran hallani síkoltozó sírását. Többen találkoztak is már vele, próbáltak vele beszélni, de a szegény leány ajkát csak artikulálatlan hangok hagyják el. Deffer Boriska — legalább így mondják — elfelejtett beszélni.

Próbálták már haza vezetni, de a leány mindig ellökli őket és tovább szalad. Deffer Boriska öt nap óta kóborol céltalanul a Marosparton, hogy hol, nem lehet tudni. Szinte csodálatos, hogy a gyakori razzikák alatt sikerült elkerülni a rendőrség figyelmét. A szülők feljelentésére a hatóságok még azt a titokzatos fekete fiatal embert is kutatják, hogy lelkiismeretesen tettéért felelősségre vonják. A gyermeküket fanatikusan imádó szülők pedig kétségbeesve járják éjjel a Marospartot, hogy hazavigyék beteg leányukat, akit szépsége tett szerencsétlenné, befejező alvajáró...

Meghalt Európa legdiszkrétebb embere.

Aki mindent tudott és nagyon keveset beszélt.

Hallgatag ember volt Anglia királyának titkára.

Londonból jelentik: Ismert férfi halt meg a napokban az angol fővárosban. — Az elhunyt lord Knolly, Anglia egykori királyának VII. Edwardnak volt titkára és ötven éven keresztül a legismertebb tagja volt a londoni uritársaságnak. Sok évvel élt túl királyát, kinek szolgálatában életének nagy részét töltötte. Néhány hete ezelőtt meghalt a lord régi barátja Sir Dighton és ez annyira megviselte a 87 éves embert, hogy beteg lett. A haldokló lord Knolly betegágya mellett ugyszólván állandóan az angol uralkodóház több tagja állott, közöttük igen sokszor a walesi herceg is. Lord Knolly udvari karrierjét még Viktória királynő szolgálatában kezdte és a királynő parancsára Edward, az akkori walesi herceg maga mellé vette magántitkárnak. A titkár hamarosan megnyerte a király teljes bizalmát és a hűséges titkár sok szolgálatot is tett urának. Egyik legjelentősebb cselekedete az volt, hogy Edward király trónralépése alkalmából a hűséges titkár — ha

nagy utánjárással és fáradsággal is — visszaszerezte a gálán trón örökös sok-sok szerelmes levelét, amelyeket Edward mint walesi herceg írt tömegtelen számú bárónőnek s amelyeknek nyilvánosságra jutása mindenesetre kompromittáló lehetett volna Anglia új uralkodójára nézve. A hűséges titkárnak különösen hallgatagsága volt szinte közmondás-szerű és Temple érseke meg is jegezte róla:

— Senki sem tud annyit, mint Knolly és senki sem beszél kevesebbet, mint ő.

Maga Edward király Európa leghallgatabb és legdiszkrétebb emberének mondotta titkárját, aki a mostani király, György, Anglia peerjévé emelt. Edward király halála után az amerikai könyvtárosok fantasztikus összegeket ígértek neki, ha egyes intímabb epizódokat megír Edward király életéről, de lord Knolly a leghatározottabban elutasított minden ajánlatot. Hü maradt elveihez és az maradt, aminek elhunyt király nevezte: Európa legdiszkrétebb emberének.

SZÍNHÁZI MŰVÉSZET

„Színházi képtelenségek”
Üzv. Gonda Lászlóné pénztárosi jubileuma.

Harminc esztendő óta ül a színházi pénztárban özvegy Gonda Lászlóné és ezt az érdekes háttérrel telt ünnepelte meg tegnap este színházi előadás keretében. Gondáné munkája nem előadóművészet, de művészet. A jegy és pénzkezelés egyszerűnek nem nevezhető munkáját végezte felülmúlhatatlan ügyességgel harminc esztendőn keresztül. Gondáné mindig és mindenkinek jó jegyet adott, mindenkét igyekezett kielégíteni a színészekről a közönségig. Jó pénztáros a színház pénztárában fél sikert jelent. Gondáné mindig ezt a fél sikert jeletette. Tegnap este a „Színházi képtelenségek” című képtelenséget adták elő, „ha komédia, akkor legyen komédia” jelszóval és az aradi színház legjobbja sok igyekezettel „ripacszkodtak”. Rettenetes tragédiákat játszottak, hanemra gyilkolták egymást az aktorok és közben a nézőtérrel is állandó kontaktusban voltak. A telt ház közönsége nagyon jól mulatott és különösen sokat tapsolt Gyöző Alfrédnek, aki jóízű mókázásával vitte az előadást. Halászék most is szépen énekel, Tibor Lóri, Ekecs, Ladiszlay, Faludy, Gömör Emma, Kallós, Gyarmathy, Szabó Sándor és Fászkerty Maca voltak még részesei

a közönség mulattatásának. A zenekart Gellért Pál vezényelte a volt kézzel. (b. l.)

• Az aradi nyári szinkör műsora. Szombaton: Arnyhalász. Baló Elemér és Kálmán Sári vendégjelöltével. Vasárnap: Tanítónő. Baló Elemér és Kálmán Sári vendégfelléptével.

• Bródy-émlékünnep vasárnap az aradi szinkörben. Arad város közönsége vasárnap este kegyeletes érzéssel adózik a közelmúlt napokban elhunyt nagyevit magyar író, Bródy Sándor emlékezeinek. Erre az alkalomra ünnepi előadásban mutatja be az aradi szinkör a világ minden nagyobb színpadát bejárt Bródy-darabot, a Tanítónőt, a mely előtt dr. Krenner Miklós mond emlékbeszédet. A Tanítónő főszerepeit Kálmán Sári, Baló Elemér, Novák Irén, Földes Mihály, az aradi együttesből pedig Harmath Jolán, Gömör Emma, Fáskerihy Maca, Darvas Gyöző, Ekecs, Kallós, Herold játszik.

• Az Arnyhalász Baló Elemér és Kálmán Sári felléptével a hét kimagasló művészi eseménye. Az aradi publikum minden rétege felszágázott érdeklődéssel várja a szombati estét, amikor eredeti budapesti interpretációjával, Baló Elemérrel, a női főszerepben pedig Kálmán Sárral látja leperegni a nagyhatású, híres francia darabot. Az Arnyhalász szombati előadásának harmadik vendége a közönség régi kedves ismerőse, Földes Mihály lesz.

• A jövő hét végén lesznek az aradi színházban az utolsó előadások. 30-án, szombaton Róna Dezső buszuzik a Tosca „Scarpiajában”, egyik legjobb szerepében. Az opera estén Tosca és Cavaradossi szerepét vendégek fogják énekelni. 31-én, vasárnap pedig az Antonia kerül színpadra, amelynek második felvonását Kónya Jancsi, a Városi kávéház

kitűnő cigányprimása muzsikája végig teljes zenekarával. A jövő héten különben ettől a két előadástól eltekintve, nem lesz előadás.

HOGYALL A LEJ?

1924. aug. 22-én 100 lejért adtak:

Nálunk:

2.40 svájci frankot,

8.25 francia frankot,

34.500 beltöldi magyar koronát,

32.900 osztrák koronát.

Zürichben 2.45 frankot

Parishban 8.35 frankot

Neworkban 46 centet

Szeméthegek a külvárosban.

Aradváros vezetősége ellenőrizteti az uccák tisztántartását.

(Saját tudósítónktól.) Még az elmúlt évben történt, hogy Arad város vezetősége az Óvár-téren egy oszlopra helyezett táblán felírtó betűkkel figyelmeztette a közönséget, hogy tilos a téren levő gödrökbe rothadó szemetet hordani. A város ugyanis megengedte, hogy a gödrök kitöltésére a közönség földet, homokot, vagy tömelleket hordjon az Óvár-térré. A közönség egy ideig betartotta a város rendelkezését és szorgalmasan töltötte tele a nyakörű gödröket. Az ideig tartó azonban már úgy látszik kényelmetlenné vált a rendelkezés betartása, mert nemcsak homokot és tömelleket hordtak az Óvár-térré, hanem rothadó anyagokat, amelyek megfertőzték a városrész levegőjét. A város vezetőségéhez emiatt számos aláírással ellátott panasz érkezett. A panasz megbízásából bizottság szállott ki a helyszínére és megállapította, hogy a panasz felel a valóságot, sőt megállapította azt is, hogy a város által elhelyezett tilalomtáblát oszloposítól együtt eltolták.

Dr. Angel István polgármester állásban értesítette erről az aradi államrendőrséget és felkérte, hogy a legszigorúbban járjon el azokkal szemben, akik szemetet és rothadó anyagokat hordanak az Óvár-térré. Egyben tudomására jutott a város vezetőségének, hogy a külvárosi uccák lakói nem veszik igénybe a szeméthordó kocsikat, hanem az éjszaka leple alatt a házi szemetet kidobálják az uccára. Ebben az irányban dr. Angel István polgármester személyesen folytatott tárgyalásokat az aradi rendőrprefektúrával, ahol határozott ígéretet kapott, hogy a ma naptól kezdve a rendőrök szigorúan ellenőrzik a külvárosi uccákat és ha azt tapasztalják, hogy valaki szemetet dob az uccára, azonnal jelentést tesznek a prefektúrával.

HIREK

Épülő házak.

Valamikor régen — tíz vagy száz évvel ezelőtt Európában meg állt a munka. Az eke ottmaradt a szántóföldön s nemsokára drótakadályok és gránátölcsérek éktele-nítették el a kenyér szent természetének arcát. A munka szerzői main dolgozó gépek kerekét megállították s az omlóvakolatú házak körül nem emelkedtek fel a favázak, amelyekeken fürge kőművesek jártak fel-alá téglákkal és malte-ekkel megrakodva. Európa tíz éven át csak rombolni tanult meg — igaz, hogy ezt aztán alaposan megtanulta. Olyannyira alaposan, hogy a rombolás jól megszervezett munkájából hazatérő ember hiadtan állt meg otthonában, ahol nem volt több otthon...

Milyen nehéz és fájdalmas volt az ébredés! Hogy féltünk a felénk nyúló, talán segíteni akaró kezek-től — ki tudja, nem rejteget-e a zárt marok kenyér helyett kést? Hittük: ha egyszer visszajönnek, ha egyszer visszajövünk, onnan, ahol a halál fekete statisztikája készül, mindent elfelejtve mindent megbo-csátunk és elkínzott erőnk korcs foszlányával építeni fogunk... Építeni — házakat és iskolákat az egészségeseknek, hák, fehér kór-házakat a betegeknek, nagy görög oszlopokat a héke és tisztult humanitás templomának! Nem így történt — fáradtan és össze-törve erőnk már csak a gyűlöletre jutott. De most, mintha megkisé-relné az emberiség, hogy az igazi jóvátétel munkájába kezdjen. — Amerre lépsz, házak épülnek — vidám parasztlányok dalolva hord-lák a téglákat az ingó deszkapal-lókon, pallérok és kőművesek ka-pozkodnak a traverzekon s egy-szerre kivirágzik az épülő házak teteje, ahová a ádalmas munka szubólumának zöld ágakat és vi-rágokat raktak a vidám munká-sok.

Házak épülnek az embereknek! — Ha van még öröms hitünk, a mely tudja, hogy minden éjszaka után nappal jön, minden Nagypén-tek után Husvét vasárnap, — ha még nem koptunk el a kenyér szür-nyű harcában, ha még van erőnk a fájdalmas élet viselésére, — ak-kor álljunk meg az épülő házak előtt, amelyeket a vér és vas min-den poklán keresztül megteremtett az emberi munka. Valamikor a tu-dománynak nem volt háza s ak-kor egy halhatatlan magyar a semmiből palotát varázsolt elő. Ma az ember áll tedél nélkül — üdvözöljétek hát az épülő háza-kat, amelyek a jövő életét s talán a jövő megváltását rejtik maguk-ban!

— Románia a Népszövetségben. Bucurestiből jelentik: Romániát a Népszövetség szeptemberi ülészá-

kán Duca, Titulescu és Petrescu Comnen fogják képviselni. Duca külügyminiszter találkozott fog Laibachban Jugoszlávia új külügy miniszterével, aki ebben az évben nem vesz részt a Népszövetség ülésén.

— Halálozás. Sulyos csapás érte Kállay Nándor hírlapírót, az Erdélyi Hírlap belső munkatársát. Felesége, született hosszupályi Horváth Margit pénteken reggel hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése szombaton délután 6 órakor megy végbe a felső temető halottas csarnokából. (Minden külön értesítés helyett.)

— Jókai síremléke. Budapestről jelentik: A Magyar Országos Képzőművészeti Tanács a kultusz miniszter megbízásából pályázatot hirdet Jókai Mór síremlékének tervezetére. A pályázat szerint egyszerű, de kifejező művészi esz-közökkel kell a feladat méltó megoldását keresni. A pályamunkákat december 14-én és 15-én délelőtt kell beadni a Andrassy-ut 69. sz. alatt. Az első díj 250 aranykorona, a második díj 200, a harmadik díj 100 aranykorona.

9 órakor kezdődnek vasárnapról kezdve az előadások az aradi Ma-rosparti mozgószínházban.

— Egyetemi tandíj — aranykorona-ban. Budapestről táviratozzák: A közoktatásiügyi miniszter most be-csajította ki rendelkezését, amely a következő egyetemi esztendő tandí-jainak kérdését szabályozza. A ren-delet szerint az egyetemi (műgye-temi) tandíj az 1924—25. tanév I. felére az 1913—14. tanévben szedett 75 koronás tandíj 80 százalékában, vagyis 60 aranykoronában, a vizsgálati és szigorlati díjakat pedig — ugyan csak aranykoronában — általában az 1913—14. tanévi díjak 20 száza-lékában állapítja meg a miniszter.

Jön! Jön!

„A Kis Rongyos“

az idény legkedvesebb filmje. — Jatzkó Cia, Vándory Gusztáv és Muzsnay Bella a főszerepben.

Jön! Jön!

— Báreljen Kerpel könyvtárában — Ötvenmillió lopás Budapesten. Budapestről táviratozzák: Gábor Miklós tőzsdebizományos a szolgálóját ma délelőtt 50 millióval az Olasz-Magyar Bankba küldötte, hogy annak fejében 650 dollárt vegyen át. A szolgát egy magát Bartha banktisztviselőnek nevező fiatal ember kísérte. Bartha a bankba érkezve, átvette a szolgálótól az 50 milliót és egy hamis pénztárjegyet adott át neki, azután eltűnt. A rendőrség az azonnal megtett feljelentésre megállapította, hogy a csaló nem Bartha, hanem Kovács Lajos foglalkozás-nélküli egyén, akit eddig még nem sikerült letartóztatni.

„A Kis Rongyos“

Főszerepben: Jatzkó Cia.

LEGUTABB

Lengyelországnak nem kell a cár gyilkosa.

Varsóból táviratozzák: A len-gyel kormány értesítette az orosz szovjetkormányt, hogy nem fo-gadhatja el varsói szovjet-követ-nek Lazarovics Vojkovot, mert ő az, aki annak idején az orosz cár család legyilkolását elrendelte. Vojkovot tavaly Kanada is vissza-utasította.

Új földrengés katasztrófa fenyegeti Japánt.

Tokioból táviratozzák: Egész Japánban ma ismét erős földrengéseket és rendszertelenül megis-métlődő tengerháborgást éreztek, a tengeröblökben pedig tekinté-lyes fenéksüllyedést észleltek. Mindezek a tavalyi nagyarányú katasztrófa szimptomái és a lakos-ságot borzalmas rettegés tölti el a bekövetkező újabb katasz-trófa miatt.

Vasuti katasztrófa Amerikában.

Newyorkból jelentik: A new-york-i illadelfiai expressvonal me-net közben kiugrott a sínekből. A vasuti kocsik összetörték s a magas töltésről lezuhantak. A bor-zalmas katasztrófának öt halottja és ötven sebesültje van.

— Házasság. Hilyer Baba és Jeles György e hó 23-án este hét órakor tartják esküvőjüket az aradi miro-rita-áryak templomában.

— Katonakötelesek jelentkezése. Az aradi államrendőrségen működő katonai ügyosztály felhívja az 1906-ban nem Aradon született katonakö-teleseket, hogy hétfőtől kezdve a következő sorrendben jelentkezzenek a katonai ügyosztálynál: A—F-ig hétfőn, G—N-ig kedden és O-tól vé-gig szerdán.

— Kisiklott a balatoni vonat. Bu-dapestről táviratozzák: A balatoni vasuti vonalon, Badacsonytomajnál a tapolcai személyvonat kisiklott. A szerencsétlenség oka, hogy a felhő-szakadás a vasuti pálvatetestet alá-mosta és a síneket meglazította. Em-beréletben nem esett kár.

„A Kis Rongyos“

Főszerepben:
Vándory Gusztáv

— Clemenceau merénylője kiszabadult. Párisból táviratozzák: Cot-tin, aki 1919-ben Clemenceau mi-niszterelnök ellen merényletet köve-tett el, ma kiszabadult fogságából.

— Folyóba zuhant vonat. Páris-ból táviratozzák: A senegambiai Dakarbán felhőszakadás következté-ben egy vasuti hid leszakadt és az épen rajta keresztülfutó vonat a mélységbe zuhant. A vonat utasai közül huszonkétven meghaltak.

— Kirabolták a vonaton. Buda-pestről táviratozzák: A miskolc-budapesti személyvonaton Magyar László kereskedelmi utazót egy ismeretlen fiatal ember kloroformmal elaltatta és teljesen kirabolta.

— A menetjegyiroda tolvaja. Bu-dapestről táviratozzák: Az Idegen-forgalmi és Utazási Vállalat R. T. főjelentést tett Tombor József el-len, aki vigadóteri irodájában for-galmi tiszt volt. Tizenkilencen tettek panaszt a vállalatnál, hogy jegyei-keket kifizették a vállalat egyik tisztvi-selőjénél, de hiába vártak hetekig is a jegyekre, mert nem kapták meg. Az azonnal bevezetett házi vizsgá-lat megállapította, hogy a bűnös Tombor József, aki ilyen módon 25 millióval károsította meg a vállala-t. A rendőrség letartóztatta Tom-bort aki kihallgatásakor beismerte, a terhére rótt bűncselekményt és be-veletlotta, hogy már négy hónap óta folytatta a sikkasztásokat.

— Szabadlábrahelyezett orgazda. Emlékeztében van még az aradi kö-zönségnek az a nagyszabású betö-rés, amelyet egy tisztiszolga követett el Rozsnay Etelka, a Rozsnay gyógyszerész egyik tulajdonosának kárára, akinek lakásából félmillió lelei értékű ékszert lopott el. A beve-zetett rendőri nyomozás eredményes volt. Az ékszereket megtalálták és az orgazdákat is sikerült letartóztat-ni, a tettes azonban a mai napig sem került rendőrkézre. Darvas Sándor ékszerész és Braun Antalnét orgaz-dáság gyanúja alatt letartóztatták és átadták a királyi ügyészségnek. A vizsgálóbíró vizsgálati fogságot rendelt el Darvas és Braun ellen és a vizsgálóbíró határozatát a vádtanács is jóváhagyta. Darvas és Braun Antalnét ezután 10—10 ezer lelei kaució-ellenében kérték szabad-lábrahelyezésüket. A vádtanács Dar-vas már napokkal ezelőtt szabad-lábra helyezte, Braun Antalnét kérel-mét pedig ma vette tárgyalás alá. Mivel az ügyészség hozzájárult kau-ció ellenében Brauné szabadlábra-helyezéséhez, a vádtanács megszü-n-tette a vizsgálati fogságot. Az or-gazdasággal gyanúsított asszony ma elhagyta az ügyészség fogházát.

— Az aradi Izraelita Internátus elfogad iskolai tanulókat bennlaká-s-ra és correpetálásra. Prospektus ké-rendő Arad, Str. Alexandru Gavra 19. szám 19. szám

„A Kis Rongyos“

Főszerepben:
Muzsnay Bella

— Tolvaj munkások. Hartmann Sámuelné aradi kereskedő neje fejle-ntést tett a rendőrségen, hogy la-kásából három értékes aranykar-csattot elloptak. A rendőrség meg-indította a nyomzást és kiderült, hogy a lopást három munkás kö-vette el, akik a kereskedő lakásában dolgoztak. Az egyik gyanúsítottat, Negru Adámot ma délután sikerült letartóztatni, akinek vallomása sze-rint a lopást két társa, Doroc Antal és Berán Jakab követték el. A ren-dőrség elrendelte a két ember körözé-sét.

— Öngyilkos tőzsdebizományos. Budapestről táviratozzák: Radocza János tőzsdebizományos családi vi-szálykodások miatt ma öngyilkos lett.

— A szadistagyilkos új áldozata. Berlinből jelentik: A Haarmann-ügy, az ismeretes szadista gyilkosság, még mindig foglalkoztatja a rendőrségeket. Nemrég körlevelet küldtek a német városok rendőrségeihez, hogy kutassanak Haarmann esetleges áldozatai után. A fuldai rendőrség most megállapította, hogy 1920. júniusban Haarmann ott volt a városkában és friss zsirt és húst kínált megvételre. A hus leírása alapján arra következtetnek, hogy emberhúst árult akkor is. Különböző kezei és ruhája véresek voltak. Ezek után a fuldai rendőrség megállapítja, hogy a tömeggyilkos a városkában vagy annak környékén legalább egy gyilkosságot követett el. A fuldai állomáson Haarmann megszólított egy fiatalembert, akinek egy inget és néhány márkát adott ajándékba. A rendőrség ebben az irányban is kiterjesztette a nyomozást.

A halott vizuma.

A tragikus halált halt volt aradi újságíró tetemének külföldi kalandja.

Horovitz Gusztáv volt aradi újságíró tragikus elhunytáról megemlékeztünk. Mint ismeretes, a kiváló hírlapíró koleragyanus tünetek között halt meg hirtelen egy bécsi hajón. Holttestét Pozsonyban partraszállították és felboncolták. Mikor az elhunyt szerkesztő családja értesült a katasztrófáról, megbizta az egyik pozsonyi temetkezési vállalatot a holttest Budapestre való szállításával. A megbízásra a temetkezési vállalat egyik alkalmazottja megjelent a pozsonyi hatóságnál és halotti bizonyítvány kiadását kérte. A városi tisztviselő átvizsgálta Horovitz utlevelét és mivel nem volt csehszlovák vízummal ellátva, megtagadta a halotti bizonyítvány kiadását.

— Hogy jött ez a hulla egyáltalán vízum nélkül az országba — kérdezte a tisztviselő. A bizonyítványt kérő megbízott nem tudott válaszolni, mire a család egyik tagja volt kénytelen Budapestről Pozsonyba utazni és megmagyarázni a tisztviselőnek, hogy a meghaldogultnak csak azért nem volt cseh vízum az utlevelén, mert nem akart Pozsonyban kiszállani. Így tehát csak a Halál felelős azért, hogy beutazási engedély nélkül jutott be Horovitz Gusztáv a csehszlovák köztársaság területére. Ezek után semmi akadály sem volt többé a halotti bizonyítvány kiadásának és Horovitz holttestét békén visszaszállították Budapestre.

Folynak a tanító-vizsgák

Sikerrel vizsgáztak az aradi zsidó iskola tanítói.

(Saját tudósítónktól.) A Timisoarán vizsgázó tanítók és tanárok között az aradi zsidó elemi iskola négy tanítója tegnap vizsgázott. Az elemi iskolának összesen nyolc tanítója, illetve tanítója van és ezek közül négy tanító a harmincéves szolgálatra való tekintettel fel volt mentve a vizsga alól. A négy tanító, névszerint Földes Lipótné, Szöllösi Arnoldné, Kornai Irma és Szántó Szeréna sikerrel vizsgázott le a tegnapi vizsgán. A vizsga alól felmentett négy tanító nyári szabadságideje alatt nagy szorgalommal igyekszik elsajátítani tökéletesen az állam nyelvét, hogy az új tanévben kifogástalanul végezzék el a rájuk szabott feladatokat.

Toloncuton egy aradi festőművész.

Pál István kellemetlen kalandja.

(Saját tudósítónktól.) Egy ismert és rendkívül tehetséges aradi festőművész szomorú kalandjáról számoltunk be. Pál István közel két esztendeje lakik Aradon és az elmúlt napokban Bucurestibe utazott, ahol Cantacusino építésznél kapott alkalmazást egy nagyobb-szabású munka elvégzésére s tárgyalt a Nemzeti Színház igazgatóságával is díszletfestések miatt. A szórakozott művésznek eddig még ismeretlen tettesek kilopták pénztárcáját, amelyben igazoló iratai voltak. Pál erre a rendőrségen feljelentést tett a tolvaj ellen, de legnagyobb meglepődésére őt tartóztatták le és elrendelték a kitoloncolását. Bilincsekbe verve Clujra vitték, ahol szintén igazolni próbálta kilétét, de miután a sziguranca nem találta eiégségesnek ottani barátai igazolását, Aradra küldték.

Pál István Aradon széles körökben ismert ember. Az elmúlt télen a Központi-szálló nagytermét a különböző táncmulatságok alkalmával ő dekorálta, az aradi nyári mozi freskóit is ő festette és legutóbb a tanoncotthon falait látta el érdekes falfestményekkel. Az expresszionista festő évekig tartózkodott külföldön és egyik megalapítója volt a szolnoki művésztelepnek. Pál István kissé különc

ember, rendszerint hanyagul öltözködik és miután súlyos idegbajjal több évig kezelték Budapesten, bizonyos mértékben emberkerülővé vált. Valószínű, hogy furcsa viselkedése adott okot arra, hogy

gyanusnak tűnjék fel a hatóságok előtt. Aradon valószínűleg könnyebben fog menni az igazolás és Pál István, — aki különben román állampolgár — kellemetlen kalandja itt rövidesen véget ér.

Anglia féltékenykedik Franciaországra.

Az angol kincstári kancellár súlyos aggodalma a német-francia kereskedelmi szerződéssel szemben.

(London, augusztus 22.) Snowden, Macdonald kormányának kincstári kancellára ma feltűnést keltő nyilatkozatot tett, amelyben a franciák túlságosan előnyben való részesítését élesen elítélte. Snowden nyilatkozatában azoknak az aggodalmainak is kifejezést ad, hogy a most megbeszélte francia-német kereskedelmi szerződés megkötése esetén az angol áruk teljesen kiszorulnának a német piacról. A franciák bizonyos szolgáltatások ellenében, amelyeket amúgy is meg kellett volna tenniük, a németektől a legtöbb kedvezmény elvével megkötendő kereskedelmi szerződést erőszakolják ki. Ez a franciák számára óriási

előnyt és az angoloknak nagy hátrányt jelentene. Megkérdezték Macdonald miniszterelnököt a kincstári kancellár nyilatkozatáról és a miniszterelnök a következőket mondotta:

— Herriot határozottan megígérte nekem, hogy a németek minden ilyenmíű javaslatát bemutatja és ezekre megtehetem megjegyzéseimet!

A Daily Express szerint azonban Macdonald osztja Snowden kancellár aggodalmait. Az angol kereskedelmi kamarák különben egyhangú tiltakozásukat jelentették be Macdonaldnál az angol-orosz szerződés ellen, főleg az orosz kölcsön garantálása miatt.

SPORT

O A budapesti Szent István-díj győztese. Budapestről táviratozzák: A Szent István-díj varázsa idén ismét zsufozásig megtöltötte az alagi lóversenypálya tribünjeit. A versenyen az előkelő közönség soraiban megjelent Horthy Miklós kormányzó és József főherceg is családjával. 1889-ben futatták az első Szent István-díjat és akkor a versenyt a Rotschild-istálló Resolute nevű lova nyerte meg. Azóta számos díjat alapítottak, de mindig ez a díj vonzott a legjobban. Most hat ló állt a start-hoz: a favorit Mutató, Reponse, Kudlich, Classicus, Toronyőr és Ostgold. Reponse csak harmadiknak fogadták meg és ennek dacára mindvégig nagyszerűen vezetett és biztosan győzött Mutató előtt. Reponse három éves és a híres Fisch lovagolta.

O Országos kerékpárverseny 24. évi d. u. 4 órakor a vári alléban az aradi „Meteor” kerékpár club rendezésében.

O Német atléták Szegeden. Szegedről táviratozzák: A németországi, kreefeldi atléták részvételével a Szegedi Atlétikai Klub ma atlétikai versenyt rendezett. 100 méteres síkfutásban 1. Houben 10.6 mp., 2. Kurunczy 10.9 mp. A magasugrás-

ban 1. Püspöki (MAC) 178 cm. Az 1500 méteres síkfutásban 1. Bejczy (MAC) 4 p. 20.2 mp., 2. Vossen (Kreefeld) 4 p. 20.9 mp. A diszkosz dobásban 1. Somfay 38.52 m. A 800 méteres síkfutásban 1. Barsv (BBTE) 2 p. 01 mp., 2. Most (Kreefeld) 2 p. 04 mp. A 4-szer 100 méteres stafétafutásban 1. KAOE 44.1 mp., 2. Kreefeld 44.5 mp. A súlydobásban 1. Bedő (MAC) 13 m. 88 cm. A távolugrásban 1. Somfay 693 cm. A svéd stafétában 1. KAOE 2 p. 3.1 mp., 2. Kreefeld 2 p. 5.1 mp. A hármasugrásban 1. Somfay 14 m. 02 cm.

O Új magyar rekord. Budapestről táviratozzák: Az MTK rendezésében Lichteneckert-vándordíjas atlétikai verseny volt, amelyet az MTK nyert meg most már véglegesen. 1500 méteres távgyaloglásban 1. Fekete (FSC) 6 p. 26 mp. Országos rekord! Az 5000 méteres Lichtenecker-vándordíjas ötös csapatversenyben 97 futó startolt. Az egyéni győztes Kulcsár (MAC) 15 p. 49.7 mp.

O Magyar focibálcscapat Svédországban. Malmöből táviratozzák: A külföldi turán levő UTE csapata ma a Kamraterna nevű csapattal 1:2 félidő után 2:2 döntetlen arányban mérkőzött.

Szerelem tragédiája.

A szezon legnagyobb slagere 2 részben. II. Mia May, Emil Janings és Erika Glassnerrel. I. rész maszombattól keddig

APOLLOBAN.

KÖZGAZDASÁG

Zürichben 2.45 a lej kurzusa.

A román valuta a világcpiacokon erősen megszilárdult.

(Saját tudósítónktól.) Két napi párisi emelkedés után ma Zürichben is emelkedett a lej árfolyama. A napok óta tartott 2.40-es kurzusról a mai nyitásban 2.45-re emelkedett és ezt az árfolyamát a zárásban is megtartotta. Párisban 8.35-ös árfolyamon jegyezték a lejt és a világcpiacokon emelkedő tendenciája van a román valutának. A devizapiacokon a mai lejjavulás hatása még nem volt érezhető, mert a bankok erősen tartották a külföldi devizákat. A mai devizapiacot különösen teljes üzletlenség jellemezte.

HELYI VALUTAÁRAK. (Augusztus 22.) Francia frank 12.15, svájci frank 40.80, dollár 212, dímár 2.78, szokol 6.46, lira 9.68, angol font 975. *Kifizetések:* Budapest 345, Bécs 329, Prága 6.42, Zürich 40.65, Milano 9.64, London 970, Páris 12.10, Newyork 213, Belgrád 2.75.

ZÜRICH NYITÁS. (Augusztus 22.) Amsterdam 206.87.50, Newyork 532.25, London 240450, Páris 29.20, Milano 23.67, Prága 16, Budapest 0.0069.50, Belgrád 6.25, *Bucuresti* 2.45, Varsó 0.00013, Bécs 0.0075.12.50.

ZÜRICH ZÁRLAT. (Augusztus 22.) Amsterdam 207, Newyork 533.25, London 2401, Páris 28.90, Milano 23.67, Prága 16, Budapest 0.0069.50, Belgrád 6.62.50, *Bucuresti* 2.45, Bécs 0.0075.12.50.

BUCURESTI TÖZSDEFZÁRLAT. (Augusztus 22.) *Kifizetések:* Páris 11.86, London 975, Newyork 216, Milano 9.70, Zürich 40.95, Bécs 0.0030.60, Prága 6.50. *Valuták:* Napoleon 800, aranyárka 50, léva 1.50, török lira 1.10, angol font 980, francia frank 12.15, svájci frank 41, lira 9.90, drachma 3.80, dímár 2.60, dollár 214, lengyel marka 0.00041, osztrák korona 0.0032, magyar korona 0.0028, szokol 6.40.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE ZÁRLAT. (Augusztus 22.) Magy. Hitel 578.000, Osztrák Hitel 189 ezer, Salgó 590.000, Rima 124.000 Ganz Danubius 2.860.000, Kőszén 3.025.000, Szlavonia 82.000, Cukor 2.680.000, Schlick 58.000, Csáky 13.500, Ofa 540.000, Hazai Takarékok 3.765.000.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEGYZÉSEI. (Augusztus 22.) Belgrád 952—958, dímár 932—953, *Bucuresti* 354—359, lei 354—359, London 345000—347000, font 342000—346000, Milano 3402—3419, lira 3402—3424, Newyork 76650—77050, dollár

76150—76710, Páris 4154—4184, frank 4154—4184, Prága 2300—2315, szokol 2280—2302, Wien 107.95—108.55, osztrák korona 107.95—108.55.

= **Hirdetmény.** A térparancsnokság közli, hogy 1924. szeptember 5-én délelőtt 9 órakor a Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér) 3. szám alatt zárt ajánlati nyilvános árlejtést tart 20 hold szántóföld bérbeadására. A bérbeadandó föld a repülőtér melletti fekszik. Közlebbi felvilágosítást az aradi helyőrség-parancsnokság ad.

= **Az aradi hetipiac.** Az aradi pénteki hetipiac forgalma élenk volt. Kielegítő élelmiszer és gyümölcs behozatal és nagy állatfelállítás volt. A piaci árakban lényegesebb emelkedés nem történt. Az árak a következőképpen alakultak: Az élelmiszerpiac: zöld paprika 10 drb 1 lej, ugorka 10 drb 1 lej, burgonya kilonként 5 lej, hagyma csomónként 1—2 lej, zöld kukorica 1 cső 1 lej, zöld bab kg.-ként 4—6 lej, tehénturó 1 mértékkal 8—10 lej, vaj kg.-ja 70—100 lej, tej literenként 4—5 lej, teifel 10—12 lej, juhturó kg.-ként 40 lej, tojás darabonként 1.80 lej. A majorság-piac: liba 120—180 lej, ruca 70—80 lej, tyúk 70—100 lej, csirke 35—80 lej. Gyümölcsárak: szőlő 6—10, körte 5—10, alma 4—7, szilva 3—6, ringlót 3—8, dinnye 1 lej kilogramonként. A gabonapiac: árpa 580—600, kukorica 600—620, zab 500—520 lej métermázsánként. Az állatvásáron: marha 12—22, borjú 26—27, sertés 38—40 lej kilogramonként élősúlyban.

DADDY,

a kis vándor muzsikus.
JACKIE COOGANNAL.

Vasárnaptól az
Uránia-ban.

Tatarozzák a budapesti házakat

A magyar kormány akciója a munka nélküliség leküzdésére.

Budapestről jelentik: Magyarország szanálási programjának — mint ismeretes — egyik legjelentősebb tétele az volt, hogy állami segítséggel előmozdítják az építkezéseket, megszüntetni igyekeznek a lakásinséget, s egyben a mind katasztrofálisabbá váló munkanélküliség leküzdésére pedig nagyarányú közmunkákba kezdenek bele. Ehhez a programhoz szervesen kapcsolódik a meglevő házak tatarozása is, amelyet a kormány állami segítséggel igyekszik előmozdítani. Vass József népjóléti miniszter ma budapesti tudósítónk előtt kijelentette, hogy a százmilliárdos tatarozási hitel igénylése megindult, s már körülbelül a felét igénybe is vették a háztulajdonosok. A tatarozások a magyar fővárosban nagy

arányokban megindultak, de megkezdődtek az ilyenirányú munkák az állami lakástelepeken is. A közeljövőben pedig a közmunkák és utépitések kezdődnek meg.

MOZI

9 órakor kezdődnek vasárnapról kezdve az előadások az aradi Marospart mozgószínházban.

xx „A látomás“-t (Az Antikrisztus születése“-t) ma este utoljára vetíti az aradi Marospart mozgószínház. Egy megszőkött gyilkos és egy kilépett apáca házasságából épen karácsonykor gyermek született. Az apa egy izben rabláson ért egy sekrestyést és mert a sekrestvés megtámadta, önvédelemből megölte a rablót. Az apa, amikor gyermeke születése után megtudja, hogy felesége kilépett apáca és mert úgy tudja, hogy az Antikrisztus születésének jelei, hogy az apia gyilkos és az anyja kilépett apáca, viziókat lát. Egy remete azt jóslja, hogy gyermekének, az Antikrisztusnak nyomában pusztulás és vég fog következni, mire a gyermeket el akarja pusztítani. A gyermeket papok mentik meg és az apa pusztul el. Az igazalmasan érdekes dráma már csak holnap van műsoron. Előadás kezdete pont fél 10 órakor.

xx Mía May és Emil Jannings ma az aradi Apollóban. A legüresébb moziszínházak a főszereplői az Apolló mozgószínház legújabb film szenzációjának, a „Szerelmem tragédiája“ című monumentális filmdrámának, amelynek ma, szombaton lesz a bemutatója. A szezon slágere és az utóbbi évek legszebb filmje a Szerelmem tragédiája. Gróf Moaret meggyilkolták és a grófnő egy ismeretlenre, Rabatinra tereli a gyanút, de később beleszeret a gyanúsítottba és maga is vád alá kerül. Felmentik, de családja megtagadja és kisleányát elszakítják tőle. A nagyszabású film első része keddig marad az Apolló műsorán.

xx Ma, szombaton vetíti utoljára az aradi Uránia mozgószínház a „Nagyváros hiénái“ című izgalmas kalandorfilmét. Az ötfelvonásos film minden jelenetével újabb, váratlan és meglepő fordulatot hoz. — Annita artistanő egy találkozás után magához veszi régi barátját, Grétét, aki egy táncestélyen megismerkedik Annita ideáljával, Giuseppevel. Giuseppe állást szerez Grétének, aki nem tudja, hogy hamiskárttyások barlangjába került, amelyet egy nap rendőrök szállanak meg és Grétét is elfogják. Annita közbenjárására sikerül kiszabadulnia, de apja, megtudván leánya sorsát, öngyilkos lesz. Gréte Alfonso de Castro szereelmében vigasztalódik.

xx Jackie Coogan, a csodagyermek a főszereplője az aradi Uránia mozgószínház „Daddy, a kis vándor muzsikus“ című vasárnapi bemutatójának.

Cenzurat: Prefectura Judetalui.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Magyarok a san-paolói forradalomban.

Harminc magyar elesett a harcokban

Budapestről táviratozzák: A Rio de Janeiroi hollandi követ, aki a brazíliai magyarok érdekképviseletét is elvállalta, most közölte a magyar kormányval, hogy a Sao Paulo forradalomban a magyarok közül is igen sokan résztvettek és közülök harmincan elestek a forradalmi harcokban. A hollandi követ jelentése arról is beszámol, hogy a Braziliába, az utóbbi években kivándorolt magyarok közül tizezren állanak munka nélkül és a legnagyobb nyomorban élnek. Rakovszky Iván belügyminiszter, hogy a nyomorgó magyarokon pillanatnyilag segítsen, gyorssegélyként 800 angol fontot, ami majdnem egy millió lejnek, illetőleg 350 millió magyar koronának felel meg, utalt ki és azt a hollandi követ fogja szétosztani a színlődő brazíliai magyarok között.

Arad város megveszi

a színház teljes felszerelését. Elsimulnak a megvétel ellen felmerült akadályok.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi színház felszereléseinek megvásárlása elé, amint ismeretes, akadályok gördültek, mert Kintzig János aradi földbirtokos és Gonda Ernő színházi pénztárnok beadvánnyal járultak a városi tanács elé, amely szerint a felszerelések egy részének tulajdonjoga őket illeti. A tanács tegnapi ülésén úgy határozott, hogy a felszerelések tulajdonjogának tisztázásáig a megvételről való tárgyalásokat elhalasztja. Róna Dezső volt aradi szingagató ma délelőtt felkereste dr. Robu János főpolgármestert és bejelentette, hogy a felszerelések tényleg bizonyos adósságokkal vannak megterhelve, amelyek azonban a megvétel után azonnal kiegyenlített. A főpolgármester tudomásul vette a bejelentést és rövid időn belül kitzúzi a tanácsülést, amelyen döntenek a felszerelések megvételéről annál is inkább, mert a város vezetőségének minden törekvése odairányul, hogy a színház felszerelése a város tulajdonába menjen át.

ÉRTESÍTÉS!

Párisi tanulmányutamról

hazaérkezve, szeptember 1-én megnyitom a legmodernebb speciális párisi módszer szerinti szabászat, varró és kálapdivat iskolámat. Értekezni lehet d. o. 11—12 és d. u. 8—5 között. 4653

Fischer Gitti-nél,

Arad, Str. Grigorescu 3. (Munkácsy-u)

Ha szép akar lenni, használj Lillomtej-crémot, Lillomtejkulka-féle szappant és Lillompudert. Kapható kizárólag: Városi gyógyszerár a „Fekete Sas“-hoz, Timișoara, Str. György-tér. 983

Legjobb gyermekápoló

Röfer 1. számú gyermekbintópora, Höfer Baby orome. Raktárak Aradon: Vojtek gyógyszerár.

Menyasszonyi fényképeket a legszebb kivitelben készít Bornstein photo-salon **ARAD,** (uj Neuman-ház.)

Figyelmeztetés! **Utlevél, vizum, naponta futárindítás Weiss Dávid** Arad, Str. Mărășești Kosuth-u. Az államrendőrség mellett. **LOBL Hírlapiroda** Arad, Apollo mozival szemben. **WEINBERGER cipőüzlet.**

Apró hirdetések.

TUDNIVALÓ AZ APRÓHIRDETÉSEKRŐL: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetési ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel ki-vánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket délután 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szőlő hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelérés.

„EZ EGYSZER” jeligére levél van az Aradi Közlöny kiadójában 4727

Házasság.

FÉRJHEZ adnám hozománytal, lakással, igazi feleségnek való hugomat, nyugodt megélhetést biztosító uriemberhez. Leveléket „Félfára” jeligére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4720

Alkalmazás.

KOMOLY, intelligens 25-40 év közötti nőt keresek 3 hónapos és 1½ éves leánykám mellé vidékre. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 700

JOB nőt keresek kisérőnek 90 Lej napi fizetés mellett. Jelentkezni délután Aradon Központi szálloda portásánál. 4718

PANATUL-NOU (UJPANAD) községnél egy, a román nyelvben és az irodai teendőkben jártas egyén, azonnal alkalmazást nyer. 4721

INTELLIGENS perfect román nőt és egy elsőrendű segédet felvesz Páris Modell-ház Arad. 10110

MŰSZAKI üzletben, német-magyar levelezésben és más irodai teendőkben jártas írodakisasszonyt keresek. Ajánlatokat „Műszaki” jeligére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4693

KITŰNŐ bizonyítvánnyal nevelőnőnek megyék elemista gyermekek mellé, csakis uri családhoz. Nyelvek és zongora tanítását vállalom. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4706

Lakás.

PIACTÉREN uccai szoba, mellékhelyiségekből álló lakás, költségtérítés ellenében átadó. Bővebbet: Arad, Strada Grigorie Aléxandrescu 46. (Beressényi-ucca). 4725

Vétel és eladás.

PERZSASZÖNYEG új 240-340 eladó. Arad Str. Tace Ionescu 5. (Sárossy-u. 3.) 4728

FÉRFI NECESSER, EBÉDLŐ és összekötő perzsa szőnyegek, szmirna szőnyegek, ékszerek, női írások, függönyök, valók méter számra, konyha ruhák, fotelok, interziás consoltúrkör, hintaszék szmirna terítők, börgarnitúra, szalonok, szekrények, kredenc, trimo, kerti garnitúra, nagy szarvas agganacs, scheslon terítők, csillárok, dísz tárgyak festmények, stb. eladók. Arad, Strada Consistoriului (Batthyány-ucca) 12. szám, 1. em. jobb. 1000

EGY Barok stíli hálószoba oloson eladó. Megtekinthető szombat, vasárnap. Arad, Str. Porumbaru 14. (Knežich Károly-ucca). 4724

TELJESEN új, modern fehér leány háló szoba eladó. Arad Str. Ciurorgariu 19-21. (Vécsey-ucca.) 4726

PALYSANDER hálószoba bútor perzsa-szönyeg eladó. Aradul-nou Calea Banatului 4. 4730

PERZSA és egyéb szőnyegeket, bútorokat antik tárgyakat, ezüstneműt, fehérneműt, kézimunkát, festményeket, dísz tárgyakat bizományba veszek. Arad, Strada Consistoriului 12. (Batthyány-ucca.) 1. em. jobb. 1000

DANIS VIRUS, valamint Melsungeni patkány és egér typhus bacillusokat ajánl Dr. Földes-gyógyszertár Arad. 14134

TIZENKÉT személyre való nagy ebédlő asztal, matt, 1 szekrény, egy consoltúrkör és fotelok eladók. Arad Calea Aurel Vlaicu (Pécska-u) 205 sz 4707

Ezüst tárgyakért ékszerekért, törmelék arany és ezüstért, műfogakért **igen magas áratok fizet** **KUN JOZSEF** ékszerész Arad, Bulv. Regina Maria

Cserép

duplafalcos 253. sz., legjobb minőségben, legjutányosabb árban kapható:

Pollák Sándor gőztéglagyárában, Aradon.

Ingatlan.

ELADÓ házak és üzletek elfoglalható lakással. Muntean és Flora-iroda, Arad, Boulevardul Regina Maria 10. 4722

MAGÁNHAZ teljesen új, 180 m² területtel, 1 udvari 7 mtr. hosszú melléképülettel a Mossóc-telepen 60.000 L.-el azonnal átvehető. Bettelheim ügynökség Arad Piata Imp. Traian (Áttila-tér) 1. I. em. 4733

MODERN emeletes belvárosi bérház elfoglalható 4 földszintes, fürdőszobás stb. lakással, szép nagy kerttel eladó. Bettelheim ügynökség Arad Piata Imp. Traian(Áttila-tér) 1. I. em. 4731

FÖLDSZINTES zárt folyósós 3 szoba, fürdőszobás stb. ház a Theodor Cjontea (Pöltenberg-uccában) eladó és átvehető **Bettelheim ügynökség Arad Piata Imp. Traian (Áttila-tér) 1. I. em. 4372**

Oktatás.

Továbbképző magántanfolyam 15-18 éves uri leányok részére **Anyaga:** történelem, irodalom, földrajz, művészet történelem, filozófia és mithologia. Bővebbet 3-5-ig Arad, Piata Avram Iancu 18. II. emelet. 4729

Üzletek.

JOFORGALMU vegyeskereskedés hegy aján, szabad kézből eladó. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 15081

Kardos-buffet

Arad, Strada Matel Corvin 6. állandóan reggeli 4 órától nyitva. — Naponta friss ételek, hideg italok kaphatók, pontos, jó kiszolgálás mellett. 4735

Muresel—Zsigmondháza

kisebb magánház, elfoglalható ezyszoba nyárikonyhás lakással, 110 m²-es teleket 60.000 Lejért eladó. Megbizott „Uranul” iroda. Arad főpostával szemben. 16048

Börgarnitúra,

rövid keresztűros zongora, antik ruhaszekrény, különböző bútorok, pedálos cimbalom, ebédlő dívány, oloson eladók. Cim: 15081

Wallinger-hirdetőjében, Arad.

Kivándorlás miatt

Gáj környékén 10 holdas konyhaker-tészet, Simándi-ut közelében 20 holdas tanya, Curtioi közelében 20 holdas szőlő, Aradon több bér-, magángazdálkodásra alkalmas ház elfoglalható lakással. Vendéglő, fűszerüzlet, esetleg házzal együtt, oloson eladó. Bővebbet Wallinger-irodában Arad, Str. Unirei 13. (Fábián-u.) 18. 15081

Nagyiparvállalat

keres mielőbbi belépésre perfect magyar-német

levelezőt (levelezőnőt)

Ajánlatok Sándor hírlapirodába Arad küldendők „Munkaerő” jeligére. 10110

Belváros szivében

uri magánház, elfoglalható egyenlőre 5 szoba, elő, fürdő, eseléd-szobás lakással, hatalmas szoutterén helységgel, parkirozott udvarral, eladó. — Megbizott: 16048 „Uranul” iroda, Arad, főpostával szemben

Aranyért, ezüstért Reiner József fizet a legtöbbet, óra, ékszer üzlete Aradon, a Lutheránus templom mellett.

Belváros legforgalmasabb uccájában

két uccára nyíló emeletes ház, hatalmas pincével, műhellyel, szállodának, ipartelepnek alkalmas 5 szoba, fürdőszobás lakással, az egész ház üresen átadva, **ELADÓ.** Megbizott: „URANUL” iroda, Arad, 16 postával szemben. 16048

Keresünk azonnali belépésre

cimfestő és mázoló, kovácsot, lakatost, vasesztergályost. Jelentkezni: **Kálmán & Co.** vashordó és fémáruházi irodájában ARAD, Piata Catedralei 6.

Egy kisebb bérház és egy gyoroki szőlő

elköltözés miatt 4719 **eladó** Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

BEVEZETETT ÜZLET

a főut legforgalmasabb részén cementezett pincével, családi okok miatt előnyös fizetési feltételekkel: **azonnal átvehető** Cim: „Sándor” hírlapirodában, Arad.

Furnirutazó,

ki a butorszakmában jártas és a német, román nyelvet bírja, **4700 felvétetik** Székely és Réti Erdélyrészi Butorgyár R.-T.-nál Targu-Mures (Marosvásárhelyen).

Kertünnepegy „MARILLA” terassán Arad, Str. Minervei (Ilona-u.) végén, ma szombat este, táncal egybekötve. Szépségverseny, amerikai árverés.

Naponta inditunk futárt Clujra (Kolozsvárra). Magyar és cseh vizumot **Sándor** (volt Kelet) Hírlapiroda, Arad, Bul. Regina Maria 10. Hajós gyógytár mellett.

Kerékpárok újak és használtak, **külső és belső gummik,** valamint az összes szerelési cik- **Schwartz** műszerésznél, Arad, Str. Brancovici.